

7.38x29.87	3	עמוד 25	הארץ - THE MARKER	29/04/2010	22419840-0
דמותה של ארץ ארגון שמור שטחים פתוחים דט - 83364					

רפורמת התכנון / יאג שגיא

חוק שמתביח עוד הרבה הולילנד

« לא ניתן היה לצפות להמחשה ברורה יותר של צדקת המאבק נגד רפורמת התכנון שמקדמת ממשלת נתניהו-שיים מאשר פרשת הולילנד. משמעות הרפורמה היא ביטול מוחלט של חוק התכנון הקיים, על מערכת האיוונים והבלמים שבו, והחלפתו בחוק חדש לחלוטין - שנקרם בחופזה, בחדרי חדרים, הרחק מעיני אנשי המקצוע ותחת מעטה כבד של חשאיות. החוק החדש מפקיר את התכנון במדינה בידי מנגנון שנציגים רבים בו ממונים על ידי שר הפנים, אשר הוא ומפלגתו מחזיקים בתיקים החשובים הנוגעים לקרקע ולתכנון במדינה. מנגנון זה עלול להוביל לחיזוק קשרי ההון עם השלטון, על חשבון נכסי הציבור ורווחת האזרח הפשוט. לא רק דרך קידומו של החוק בעייתית ביותר. גם מדרך הצגת החוק החדש עולה ריח לא נעים, מכיוון ששיווקו לציבור רצוף בהטעיות גסות. כך למשל, בחוק מוגדרות "ועדות משנה" של מוסדות תכנון, אך למעשה אין מדובר בוועדות משנה, אלא בוועדות בעלות סמכויות מוחלטות שנועדו לעקוף את המוסדות שהן כביכול כפופות להן. הציבור כמעט שאינו מיוצג בוועדות אלה, ושר הפנים ממנה רבים מהחברים בהן. כך משווק החוק כ"דאגה לאזרח", אך למעשה הוא מגביר עוד יותר את תלות האזרח בשלטון. מוצהר שהחוק יגביר את השקיפות, אבל למעשה הוא פוגע בשקיפות באמצעות הגדרת הריגות בוועדות כסודיים, ביטול רישום פרוטוקולים וצמצום זכויות ערעור. החוק גם מצמצם את הבחינות הסביבתיות הנדרשות לאישור תוכניות. נראה שהמחויבות שהושגה בשנים האחרונות לאיכות החיים והסביבה אינה נמצאת בראש מעייניהם של מקרמי החוק. כזו היא גם טענת "סגירת המרפסות". מדובר בזריית חול בעיני הציבור במגמה לזכות בתמיכתו. האזרח נתקל כמערכת מסורבלת עד כדי ייאוש של אישורים לכינוי, ויש צורך חיוני לייעל את המערכת. ואולם הסבל העיקרי של האזרח אינו נובע מהליכי התכנון, אלא מהליכי הדישוי, שאתם יש לייעל ולפשט. יוזמי החוק משתמשים במצוקת האזרח כדי לבטל את חוק התכנון ובכך לקדם אינטרסים הנוגדים את טובתו. אין ספק שנושא התכנון דורש שיפורים ותיקונים, אך את אלה יש לקדם בהליך שקול, שקוף ומובנה, שייעשה תוך דאגה אמיתית לדמות המדינה ולרווחת הציבור. ההליך החשאי שאותו הניע לראשונה איגוד הקבלנים, הפער שבין ההצהרות שמשחררים יוזמי החוק ובין כוונותיו האמיתיות ותוכן החוק עצמו מקוממים, מכעיסים ומדאיגים ביותר. זוהי בדיוק הדרך שבה קודמו תוכניות מזעזעות כמו הולילנד, וזוהי הדרך שבה הם יקודמו בעתיד, והפעם בחסות החוק החדש. אם ראש הממשלה ונבחרי הציבור דואגים באמת ובתמים לאזרחי המדינה, יואילו נא להזכיר כי אינם שבוים בידי איגוד הקבלנים, אילי הנדל"ן ומנהיגי ש"ס, יקדמו בזדיונות ובאחריות את השינוי הנדרש בנוהלי הדישוי ויעצרו את המרוץ החפוז והמסוכן לשינוי הליכי התכנון. את השינוי כתכנון יש לקדם יחד עם המומחים ובשיתוף הציבור. לא לבד, לא בחשאיות, לא בכחש. הכותב הוא ראש מכון דש"א לשמירה על השטחים הפתוחים, והחבר הוותיק ביותר במועצה הארצית לתכנון ובנייה

יוזמי הרפורמה משתמשים במצוקת האזרח כדי לבטל את חוק התכנון ובכך לקדם אינטרסים שנוגדים את טובת הציבור